

Til Børne- og Ungdomsudvalget

10-09-2014

Sagsnr.
2014-0094309

Dimensionering af 10. klasse i skoleåret 2015-2016

Dokumentnr.
2014-0094309-4

D. 11. juni 2014 blev udvalget præsenteret for indstilling vedr. principper for organisatorisk og fysisk placering af 10. klasse. Forslag til organisatorisk placering af 10. klasse er sendt i høring, og præsenteres på ny for udvalget d. 5. november 2014. Forvaltningens arbejde med dimensionering af 10. klassesystemet har ingen konsekvenser for den kommende beslutning om den organisatoriske placering af 10. klasse.

Sagsbehandler
Søren Hegnby

Udvalget tiltrådte samtidig på mødet principper for fysisk placering af 10. klasser, der bygger på følgende uddrag fra indstillingen:

- Almene 10. klasser placeres i umiddelbar tilknytning til ungdomsuddannelser for at understøtte elevernes erfaringer med det ungdomsuddannelsesmiljø, som de skal indgå i det flg. år. Forvaltningen skønner, at mulighederne er bedst i tilknytning til erhvervsskolerne, hvilket vil fremme de unges viden om EUD, EUX, HHX og HTX - men vil også se efter andre muligheder.

- ungdomsskolens heltidsundervisning for udsatte unge på 10. klasseniveau placeres i videst muligt omfang på skoler, hvor der er et miljø med ressourcestærke unge for at skabe positive rollemodeller. Det kan være erhvervsskoler og almene 10. klassecentre

Forvaltningen har arbejdet videre med dimensionering af 10. klasse, og der redegøres nedenfor for den forventede tilrettelæggelse af 10. klasse for skoleåret 2014/2015.

Baggrund

10. klasse i København

Det københavnske 10. klassesystem udgør en bred vifte af tilbud til mange forskellige ungegrupperinger med forskellige behov for opkvalificering og afklaring.

Ungdom

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Tilbudsviften indenfor 10. klasse består i indeværende skoleår af:

- Almen 10. klasse - *Tilbud til ikke-uddannelsesparate unge, der vil forbedre deres faglige resultater eller bliver mere modne og afklarede, så de efterfølgende kan søge optagelse på erhvervsuddannelse eller gymnasium*
- 20/20-model i erhvervsskoleregi - *Tilbud til ikke-uddannelsesparate unge, der er interesseret i efterfølgende at søge en erhvervsuddannelse. De første 20 uger er kommunalt betalte, de næste*

Mobil
2673 4351

E-mail
sh@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009385000

www.kk.dk

20 uger er på statstaxameter og forbereder til en bestemt erhvervsuddannelse

- *40-ugers-model i erhvervsskoleregi - Gymnasieforberedende tilbud til ikke uddannelsesparate unge*
- *Heltidsundervisning for socialt udsatte unge - Prøveforberedende 10. klasseundervisning i trygge rammer og små hold for socialt udsatte unge*

Ændringer i det nationale regelsæt

Som et led i erhvervsuddannelsesreformen har staten derudover forpligtet kommunerne til fra august 2015 at oprette EUD10-klasser i samarbejde med erhvervsskolerne. Disse klasser skal opkvalificere unge, der ikke er blevet erklæret uddannelsesparate til en erhvervsuddannelse ved afslutningen af 9. klasse. For at blive erklæret uddannelsesparat skal eleven have karakteren 2 i snit i dansk og matematik samt have de nødvendige sociale og personlige kompetencer.

Undervisningsministeriet har endvidere præciseret at elever kun kan optages på 20/20-model for 10. klasser, hvis de er erklæret uddannelsesparate. 2. halvår af en 20/20 model vil være det nye Grundforløb 1, som er bredt kvalificerende til alle erhvervsuddannelsers Grundforløb 2. Mange af de nuværende elever i 20/20-modellen ville fremover ikke kunne optages i disse klasser.

Dimensionering af 10. klasse for skoleåret 2015/2016.

Det styrende princip for dimensioneringen af pladser til 10. klasse er, at 10. klasse er starten på en ungdomsuddannelse, og ikke afslutningen på folkeskolen. Derfor skal forbindelsen mellem 10. klasse og ungdomsuddannelserne styrkes indholdsmæssigt og i videst muligt omfang via den fysiske placering. Flere unge vil drage fordel af at stifte bekendtskab med kompetencekravene og uddannelsesmiljøet på ungdomsuddannelserne i løbet af 10. klasse, som vil medføre en styrket afklaring af de unge ift. hvilken ungdomsuddannelse de ønsker, og hvad det kræver at gennemføre.

62% af eleverne i 10. klasser bruger skoleåret som forberedelse til at blive optaget på et gymnasium, og heraf vælger 3 ud af 4 det almene gymnasium. Mange af disse unge gennemfører en studentereksamen, som de efterfølgende ikke anvender til at læse videre på og mange unge gennemfører efter studentereksamen en erhvervsuddannelse. Det vil derfor være et godt tilbud for gruppen at gennemføre en gymnasialt forberedende 10. klasse på en erhvervsskole, hvor de kan stifte bekendtskab med handelsgymnasium (HHX) og teknisk gymnasium (HTX) samt de egentlige erhvervsuddannelser. Det er forvaltningens og erhvervsskolernes vurdering, at det vil betyde et mere perspektivrigt og realistisk uddannelsesvalg for disse unge. Der foreslås derfor en kapacitetsudvidelse på de gymnasialt forberedende 10. klasses tilbud placeret på erhvervsskolerne. Følgende erhvervsskoler

har givet tilsagn om at tilbyde gymnasialt forberedende 10. klasse:
Københavns Tekniske Skole, Teknisk ErhvervsskoleCenter, Hotel- og
Restaurantskolen, Niels Brock

20/20 modellerne vil sandsynligvis mindskes noget pga. øgede
optagekrav. Følgende erhvervsskoler har givet tilsagn om at tilbyde
20/20-ordning: SOPU, Københavns Tekniske Skole, Teknisk
ErhvervsskoleCenter, Hotel- og Restaurantskolen, CPH West, Niels
Brock

Derudover indføres EUD 10 på de 4 hovedindgange til
erhvervsuddannelserne:

Hovedindgang	BUFs samarbejdspartner om EUD10
Omsorg, sundhed og pædagogik	SOPU-skolen
Kontor, handel og forretningsservice	CPH West
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Hotel- og Restaurantskolen
Teknologi, byggeri og transport	Københavns Tekniske Skole og Teknisk Erhvervsskolecenter i samarbejde

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede 23/3-2011, at forvaltningen i videst muligt omfang skal imødekomme elevernes ønsker om hvilket 10. klassetilbud, de ønsker at anvende, hvis eleven har de nødvendige faglige forudsætninger for det valgte tilbud. Dette princip ændres der ikke ved.

I tabellen nedenfor vises den dimensioneringsnøgle, forvaltningen vil anvende til tilrettelæggelse af 10. klasse det kommende skoleår. Antallet af pladser til EUD 10 er beregnet ud fra karakterkravet på 2 i dansk og matematik set i forhold til målgruppen. Antallet af pladser til gymnasialt forberedende 10. klasse på erhvervsskole samt 20/20 modellerne er udarbejdet i en dialog mellem forvaltningen, Ungdommens Uddannelsesvejledning samt erhvervsskolerne. Såfremt tilbuddene viser sig mere populære end den nedenstående vurdering af nødvendige antal pladser, er erhvervsskolerne indstillet på at udvide

antallet af pladser. Der ændres ikke på det nuværende maksimale antal pladser til almen 10. klasse samt særlige 10. klasser. Det medfører dermed, at der pt. arbejdes med udgangspunkt i en betydelig overkapacitet af pladser, som vil skulle justeres i henhold til de unges reelle valg af 10. klasses tilbud.

Type	2014-2015	2015-2016
Gymnasialt forberedende på erhvervsskole	121	208
20/20 model på erhvervsskole	341	192
EUD10 på erhvervsskole	0	168
Almen 10. klasse på folkeskole/ungdomsskole	659	659
Særlige 10. klasse på ungdomsskolen	306	306
	1427	1533

Specifikt ift. de enkelte 10.klasse-linjer vil forvaltningen arbejde ud fra følgende principper:

- **Gymnasialt forberedende 10. klasse:** Tilbuddet er til elever med gode faglige forudsætninger og med interesse for en teoretisk baseret undervisning.. Klasserne forbereder bredt til STX, HTX, HHX og EUX. Klasserne placeres på erhvervsskoler således at elevernes ofte automatiske valg af det almene gymnasium (STX) udfordres, og flere elever i stedet forventes at opdage perspektiverne i at vælge en erhvervsgymnasial uddannelse (HTX, HHX, EUX) eller en egentlig erhvervsuddannelse frem for STX.
- **20/20-modeller.** Tilbuddet er til uddannelsesparate elever, der har interesse i erhvervsuddannelserne, men har behov for yderligere afklaring for at kunne træffe et valg. Klasserne placeres på erhvervsskoler
- **EUD10.** Tilbuddet er til elever, der ikke er uddannelsesparate og som er interesserede i en erhvervsuddannelse. I løbet af skoleåret får eleven mulighed for at opnå karakteren 2 i dansk og matematik og blive mere afklaret. Der tilbydes EUD10 indenfor erhvervsuddannelsernes fire hovedretninger. Klasserne placeres på erhvervsskoler.
- **Almene 10. klasser.** Tilbuddet er til elever, der har behov for kompetenceløft og afklaring for at kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Der ændres ikke på placering for kommende skoleår, men kapacitetsbehovene på grundskoledelen vil på sigt nødvendiggøre ændringer. Forvaltningen vender tilbage til udvalget med konkrete løsninger.
- **Særlige 10. klasser i ungdomsskolens heltidsundervisning.** Tilbuddet er til socialt udsatte elever, der både har brug for små, trygge miljøer og for at være sammen med mere velfungerende unge i bredt forankrede uddannelsesmiljøer for

at have positive rollemodeller. Der arbejdes på at tilknytte disse klasser større uddannelsesmiljøer i en beskyttet form. Det kan være på erhvervsskoler, produktionsskoler eller almene 10. klassecentre.

Forvaltningen har drøftet samarbejdsmulighederne med alle de københavnske erhvervsskoler, som er meget positive overfor at indgå i samarbejdet omkring 10. klasse på ovenstående præmisser.

Kvalitetsvurdering

Udover forvaltningens arbejde med dimensionering og fysisk placering og kommende indstillings fokus på den organisatoriske placering af 10. Klasse arbejdes der sammen med skolerne på et kvalitetsvurderingssystem af de enkelte 10. Klasser. Systemet skal anvendes til ledelsesdialog og gensidig erfaringsudveksling. Kvalitetsvurderingen tager udgangspunkt i karakterer, overgang til og gennemførelse af ungdomsuddannelse, fremmøde samt elevtilfredshed

Økonomi

Alle elever har – uanset om de uddannelsesparate eller ej – efter folkeskoleloven ret til at vælge 10. klasse. 10.klasse er i økonomisk forstand demografireguleret. Demografimodellen tager kun højde den almindelige befolkningstilvækst og tager ikke højde for markante lovændringer, som ændrer kraftigt på adgangskrav og dermed på de unges søgemønstre.

Helt konkret må det, som følge af øgede optagekrav til erhvervsuddannelserne, forventes at flere unge skal tage almen 10. klasse for at komme videre i deres uddannelsesforløb. Dette er der principielt taget højde for i statens aftale med KL om bloktilskud (DUT) til kommunerne.

De øgede optagekrav til 20/20-modellerne betyder at færre elever end tidligere, kan anvende dette tilbud.

Forvaltningens aftale med erhvervsskolerne om prisniveauet på 10. klasseforløb udløber i juni 2015. Der skal derfor optages økonomiforhandlinger med erhvervsskolerne. Beregningerne nedenfor er baseret på uændrede takster.

Dimensioneringen af de forskellige dele af det samlede 10. classesystem har betydning for det samlede omkostningsniveau pga. stærkt forskellige elevpriser. De nuværende udgifter til elever i 10. classesystemet fremgår nedenfor:

Tabel 1: Udgiften pr. elev i forskellige 10.klasse tilbud

Type	BUF Udgift pr. elev 2014	Bemærkninger
Almen 10. klasse	47.220	Inkl. ejendomsudgifter og Tosprogsudgifter
20/20-model	18.750	Hertil kommer at erhvervsskolerne

		modtager yderligere ca. 30.000 - 35.000 kr. i statsligt taxameter.
40 ugers-model	43.750	Hertil kommer at erhvervsskolerne modtager yderligere ca. 7.000-10.000 i statsligt taxameter.
Heltidsundervisning*	70.000 – 88.000	Ekskl. Udgifter til ejendom, ledelse og administration. Groft estimeret er udgiften pr. elev ca. 100.000 kr., når disse indregnes.

*Viser udgiften i 2013. Udgiften i 2014 er reduceret en anelse som følge af FSR.

**Bemærk at budgetmodeller er forskellige og udgiften pr. elev ikke er fuldstændig sammenlignelige. I tabellen vises den typiske udgift pr. elev.

Estimerede merudgifter som følge af ændret søgemønster

Udgifterne til 10.klasse vil ændres, fordi elevtallet i 20/20-modellen, vil falde som følge af øget adgangskrav. Disse elever vil højst sandsynligt søge et andet af de ovenstående og dyrere 10.klassetilbud. På baggrund erhvervsskolernes tilbagemelding anslås at mellem 100-150 elever vil skifte fra en 20/20 model til et andet 10.klassetilbud. Merudgiften kan dermed anslås til at blive imellem årligt 2,9 -4,3 mio. kr.

Finansieringsudfordringen opstår dog først i 2016. Den 15 marts 2015 kendes elevernes nye søgemønster og forvaltningen vender tilbage med håndteringen af udfordringen derefter.